

STOWARZYSZENIE
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW
LEŚNICTWA I DRZEWNICTWA

Kujawsko
Pomorskie

ZESPÓŁ RZECZOZNAWCÓW

DOKUMENTACJA EWIDENCYJNA
PARKU W DĄBRÓWCE

4399

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4399

BIBLIOTEKA

Zarządu Ochrony i Konserwacji Zespołu Pałac - Ogrod.

Nr inw. 4399
ul. Szwoleżerów Nr 9. tel. 27-67-78

ANALIZA I OCENA WARTOŚCI ZABYTKOWYCH ZAŁOŻEŃ ZIELENI

Park, ogród, aleja, zieleni towarzysząca Rodzaj parku/ogrodu: klasztorny, zamkowy, pałacowy, dworski, miejski Czas powstania: pocz. XX w. Forma stylowa: powst. parku przed. (sejoler) Wielkość: 2,10 ha		Nazwa: DĘBRÓWKA Adres: Gm. KOWAL Województwo: WŁOCKAŃSKIE Użytkownicy: UZ. PZW. JAN BORTKIEWICZ, ST. PAJÓR					
K R Y T E R I A		0 zły	1 mierny	2 dobry	3 b. dobry	4	
A Wartości zabytkowe	I.	Stopień przetrwania elementów dawnego układu przestrzennego					
		1. Osie i ciągi kompozycji (relacja z architekturą)		+			
		2. Układ dróg		+			
		3. Stopień przetrwania starodrzewia	+				
		4. Układ wodny i pierw. ukształt. terenu		+			
		5. Zachowanie dawnych elementów architektury i małej architektury		+			
	II.	Wartość układu przestrzennego					
		1. Jednorodność stylu całego układu lub wysoka czytelność nawarstwień stylowych		+			
		2. Wartość historyczna układu (dawność)		+			
		3. Wartość obiektów architektury		+			
		4. Reprezentatywność lub unikalność w skali regionu lub kraju	+				
		5. Wartości krajobrazowe i estetyczne	+				
	III.	Wartości tradycji historycznej (w sensie potencjonalnych walorów turystycznych)					
		1. Związek obiektu z postaciami lub wydarzeniami historycznymi	+				
	Wartości zabytkowe ogółem					7	
B Wartości przyrodnicze i ekologiczne	I.	Wartości przyrodnicze i ekologiczne					
		1. Rzadkie gatunki drzew i krzewów		+			
		2. Drzewa o charakterze pomników przyrody	+				
		3. Intensywność zadrzewienia	+	+			
		4. Stan zdrowotny drzewostanu		+			
		5. Znaczenie ekologiczne		+			
	Wartości przyrodnicze ogółem					3	
Ogólna ocena obiektu					10		

Analizę sporządził: *[Signature]*

Data: 27.08.04

Uwaga dotycząca koniecznej doraźnej interwencji w zakresie zmiany sposobu użytkowania obiektu oraz działań konserwatorskich w odniesieniu do zadrzewienia i obiektów architektonicznych — podać na odwrocie karty!

ZARZĄD GŁÓWNY
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW LEŚNICTWA I DRZEWNICTWA
ZESPÓŁ RZECZOZNAWCÓW

SKRATOWO BANKOWE: NBP III O/M W POZNANIU NR 63034-1922
skiego 5/9

telefon 517-72 wew. 76

Ekspertyza nr 1789/83

Dokumentacja ewidencyjna parku w Dąbrowce

Gmina Kowal woj. włocławskie

Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków

(nazwa)

87-800 Włocławek ul. Okrzei 54

(adres)

L.dz. BBADZ-5347/2/83

z dnia **8.04.1983 r.**

1097/83

z dnia **28.06.1983 r.**

a) rzeczoznawcy(ców)

mgr inż. Stanisław Czapiewski

inż. Leopold Szynkiewicz

Toruń

miejsowość

data **22.11.1983 r.**

1. Spis treści str. 1-10
2. Spis tablic str.
3. Spis rysunków fotografia str. 11
4. Spis literatury i dokumentów na których oparto opracowanie str.
5. Ilość egz. 6
6. Załączniki

plan sytuacyjny w skali 1 : 500

Kierownik
Zespołu Rzeczoznawców

dr inż. J. Witkowski

(podpis Kierownika Zespołu)

(podpis weryfikatora)

Podpis rzeczoznawców

Rodzaj dokumentacji	Dokumentacja ewidencyjna parku DĄBRÓWKA, woj. włocławskie	
Autorzy opracowania	Mgr inż. Stanisław Czapiewski inż. Leopold Szymkiewicz	
Konsultanci		
Zleceniodawca	Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków we Włocławku, ul. Okrzei 54	
Rok opracowania	1 9 8 3	
Miejsce przechowywania niniejszego opracowania		Nr inwen.

A R C H I W U M
 OŚRODEK OCHRONY
 ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
 ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244

Nr inw. 4399

METRYCZKA PARKU - OGRODU

1. <u>Adres: miejscowość /dzielnica, ulica, nr posesji/:</u> wieś D a b r ó w k a		<u>Gmina:</u> Kowal	<u>Województwo:</u> w ł o c ł a w s k i e
2. <u>Nazwa parku:</u> <u>aktualna:</u> brak parku:		<u>Dawna:</u> Ogród dworski	
3. <u>Rodzaj parku i stan jego zachowania:</u> Z ogrodu dworskiego pozostały jedynie zadrzewienia przy drodze i stawie			
4. <u>Czas powstania i najważniejsze fazy przekształceń:</u> Początek XX wieku. Zdewastowany całkowicie po 1945 r.			<u>Autor:</u> nieznany
5. <u>Powierzchnia parku:</u> <u>Ogółem w ha</u> ok. 2,00 ha	<u>w tym wód w ha</u> ok. 0,20 ha	<u>Istniejące budynki:</u> 1. 0 wartościach zabytkowych: dawny dwór	
6. <u>Nr i data rejestru parku-ogrodu:</u>	6a. <u>Opinia Komisji Konserwatorskiej</u>	2. <u>Inne</u>	
7. <u>Użytkownicy obiektu:</u> Jan Bortkiewicz oraz Stanisław Pajor			
8. <u>Istniejące dokumentacje /data i autor/</u> b r a k		1. <u>Pomiar sytuacyjno-wysokościowy</u> b r a k	2. <u>Inwentaryzacja zieleni:</u> b r a k
3. <u>Studium historyczne:</u> b r a k	4. <u>Założenia techniczno-ekonomiczne</u> b r a k	5. <u>Dokumentacje branżowe, techniczne i ekspertyzy</u> b r a k	
9. <u>Przeprowadzone remonty:</u> -	<u>Budynków:</u> -	<u>Parku:</u> -	<u>Metrykę sporządził:</u> <u>Data:</u> mgr inż. Stanisław Czapiewski inż. Leopold Szymkiewicz 1983 r.

I. Krótka analiza historyczna

1. Ewolucja układu przestrzennego

Dwór został wybudowany w latach 1920-1930 i dlatego jest jeszcze w stosunkowo dobrym stanie.

Na podstawie informacji ustnej sąsiada resztówki byłego majątku Dąbrówka - Ob. Władysława Górnego, zdołano ustalić jedynie iż ostatnim właścicielem do 1939 r. był Pieszczyński /imienia nie pamięta/. Ob. Pieszczyński był samotny i większość czasu spędzał w dobrach Kretkowskich, w majątku zaś gospodarował dzierżawca Ob. Tomasz Gwiazda. W okresie drugiej wojny światowej majątek był administrowany przez Niemców, po wojnie zaś uległ parcelacji.

Resztówkę nabyli: Ob. Stanisław Pajor /działka ewidencyjna 98 o powierzchni 0,44 ha/ oraz Ob. Andrzej Olach /działka ewidencyjna 99/ - po którym przejął jego zięć Jan Bortkiewicz. Dwór zamieszkują obaj nabywcy. Jest to budynek murowany, częściowo podpiwniczony, z licznymi ryzalitami oraz z kolumnami. Budynek w stosunkowo dobrym stanie. Przy dworze na zachodzie małe podwórze i za nim sad oraz ogród warzywny. Na granicy ogrodu warzywnego i sadu pojedyncze nasadzenia drzew. Na granicy północnej jesion wyniosły, kasztanowiec biały, dąb szypułkowy i lipa drobnolistna w wieku około 60 lat. Na zachodzie między podwórzem i ogrodem warzywnym pas gęstego zadrzewienia robinii akacjowej. Na wschód od dworu przy sadzawce kilkanaście drzew topoli czarnej w wieku 50-60 oraz 15-20 lat. Opisane wyżej drzewa stanowią resztkę dawnego ogrodu przydworskiego.

Roznieszczenie tych drzew oznaczono na załączonym planie.

2. Dawne plany

Nie znaleziono dawnych planów, ani informacji o ich istnieniu.

3. Źródła do dziejów obiektu.

1. Materiały będące w posiadaniu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Brak materiałów

2. Materiały będące w posiadaniu Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie /łącznie z archiwum prof. G. Ciołka/

Dąbrówka, pow. włocławski, Gmina Baruchowo. Ogród dworski. Dwór pobudowany w latach 1920-1930 w stylu dworowym, murowany z cegły, kryty dachówką. Ogródzenie zniszczone. Brzozy, jesiony, akacje, świerki, klony, buk czerwono-listny. Na wschód od dworu reszta parku ze stawem na osi.

3. Materiały będące w posiadaniu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody

Brak materiałów

4. Materiały będące w posiadaniu Pracowni Konserwacji Zabytków w Toruniu

Brak materiałów

5. Katalog Zabytków Sztuki

Zeszyt 18 w tomie XI - Włocławek i okolice.

Dąbrówka - dwór, wzniesiony około 1920-1930 r. w tak zwanym stylu dworskim. Murowany z cegły, otynkowany. Piętrowy, podpiwniczony. Korpus główny prostokątny z piętrowym gankiem kolumnowym od frontu i półkolistym tarasem, w elewacji ogrodowej z czterema słupami, dźwigającymi wielobocznie występującą fasadę. Przy krótszych bokach nieregularnie zryzalitowane parterowe skrzydła. Dachy kryte dachówką, nad korpusem łamane, nad skrzydłami wielospadowe.

Na wschód od dworu resztki parku ze stawem.

Wieś - w 1560 r. własność Dąbrowskich herbu Dołęga, w ich rękach do 1715 r. W 1759 r. w posiadaniu Andrzeja Tańskiego, w 1881 r. Franka.

6. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych Krajów Słowiańskich

Tom I, str. 933, Dąbrówka A.B i C folwarki, powiat Włocławek, gmina Baruchowo, parafia Grabkowo. Pokłady marglu i torfu.

7. Rejestr Ogrodów Polskich

W zeszytach 1-7 brak wzmianki

8. Przekaz ustny Ob. Władysława Górnego, mieszkańca wsi Dąbrówka.

III. Charakterystyka stanu istniejącego

1. Układ przestrzenny

Ogród dworski został prawie całkowicie zniszczony.

Pozostał jedynie rząd drzew przy drodze z Grabkowa do szosy E-16 i przy stawie oraz sporadycznie przy zabudowaniu.

Zasadnicze zmiany w użytkowaniu terenu /pola uprawne i ogrody warzywne/ uniemożliwiają odtworzenie granic i kompozycji pierwotnego założenia ogrodu dworskiego.

2. Skrócona inwentaryzacja roślin

Wykazane poniżej drzewa w przewadze są w wieku około 60-ciu lat. Wykazują dobrą zdrowotność, a dobór gatunków poza topolą, jest taki sam jak w innych parkach występujących w okolicy.

Wykaz pomierzonych drzew

Lp.	Nazwa gatunku	Pierśnica w cm	Uwagi
1.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	41	
2.	" " " "	43	
3.	" " " "	40	
4.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Mill.	32	
5.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	35	
6.	" " " "	42	
7.	" " " "	43	
8.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Mill.	31	
9.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	34	
10.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Mill.	39	
11.	" " " "	45	
12.	" " " "	50	
13.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	33	
14.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Mill.	40	
15.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	38	
16.	" " " "	36	
17.	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Mill.	33	
18.	" " " "	38	
19.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	33	
20.	" " " "	35	
21.	" " " "	39	
22.	" " " "	43	
23.	" " " "	35	
24.	" " " "	36	

Lp.	Nazwa gatunku	Pierśnica w cm	Uwagi
25.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	41	
26.	Robinia akacjowa - Robinia pseud-acaciæ.	43	
27.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	24	
28.	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior L.	31	
29.	Kasztanowiec biały - Aesculus hippocastanum L.	40	
30.	" " " "	30	
31.	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior L.	45	
32.	" " " "	36	
33.	" " " "	34	
34.	Dąb szypułkowy - Quercus robur L.	41	
35.	" " " "	42	
36.	Brzoza brodawkowata - Betula verrucosa Ehrh.	29	
37.	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior L.	40	
38.	" " " "	35	
39.	Topola czarna - Populus nigra L.	23	
40.	" " " "	24	
41.	" " " "	65	złom
42.	" " " "	80	
43.	" " " "	86	
44.	" " " "	57	
45.	" " " "	61	
46.	" " " "	55	
47.	" " " "	30	
48.	" " " "	60	
49.	" " " "	50	
50.	Głóg jednoszyjkowy - Crataegus monogyna Jacq.	21	
51.	Topola czarna - Populus nigra L.	80	

Lp.	Nazwa gatunku	Pierśnica w cm	Uwagi
52.	Topola czarna - <i>Populus nigra</i> L.	40	sucha
53.	" " " "	50	
54.	" " " "	85	
55.	" " " "	26	
56.	" " " "	17	
57.	" " " "	21	
58.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Mill.	39	
59.	Kasztanowiec biały - <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	61	
60.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Mill.	60	
61.	Kasztanowiec biały - <i>Aesculus hippocastanum</i> L.	52	

Zestawienie gatunków drzew, pomierzonych na terenie
resztówki podworskiej w Dąbrówce

Lp.	N a z w a g a t u n k u
1.	Brzoza brodawkowata - <i>Betula verrucosa</i> Ehrh.
2.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> L.
3.	Głóg jednoszyjkowy - <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.
4.	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i> L.
5.	Kasztanowiec biały - <i>Aesculus hippocastanum</i> L.
6.	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Mill.
7.	Robinia akacjowa - <i>Robinia pseudacacia</i> L.
8.	Topola czarna - <i>Populus nigra</i> L.

III. Wnioski

1. Dwór ~~nie~~ jest ujęty w wykazie zabytków Wojewódzkiego *eksp.* Konserwatora Zabytków, chociaż z uwagi na styl i czas budowy na to zasługuje. Należy zatem w najbliższym czasie uznać dwór za zabytkowy i wprowadzić do omawianego wykazu.
2. Dawny ogród dworski został prawie całkowicie zniszczony i obecnie nie ma możliwości jego odtworzenia. Drzewa, które pozostały mają charakter zadrzewień i w tej formie proponuje się je zachować.
Na planie naniesiono granicę ochrony ekologicznej i zabytkowego założenia celem ochrony dworu i istniejących zadrzewień.

IV. Dokumentację fotograficzną wykonał Ob. Jarnisz Rauchut, Toruń, ul. Krasieńskiego w dniu 8 stycznia 1984 r. Wykonano tylko jedno zdjęcie dworu, gdyż żadnych charakterystycznych skupisk drzew po dawnym ogrodzie dworskim nie ma.

Nr 1 - Widok dworu po osi stawu

Uwagi recenzenta zostały uwzględnione.

Wykonali

Stanisław Czaplewski
.....
/mgr inż. Stanisław Czaplewski/

Leopold Szymkiewicz
.....
/inż. Leopold Szymkiewicz/

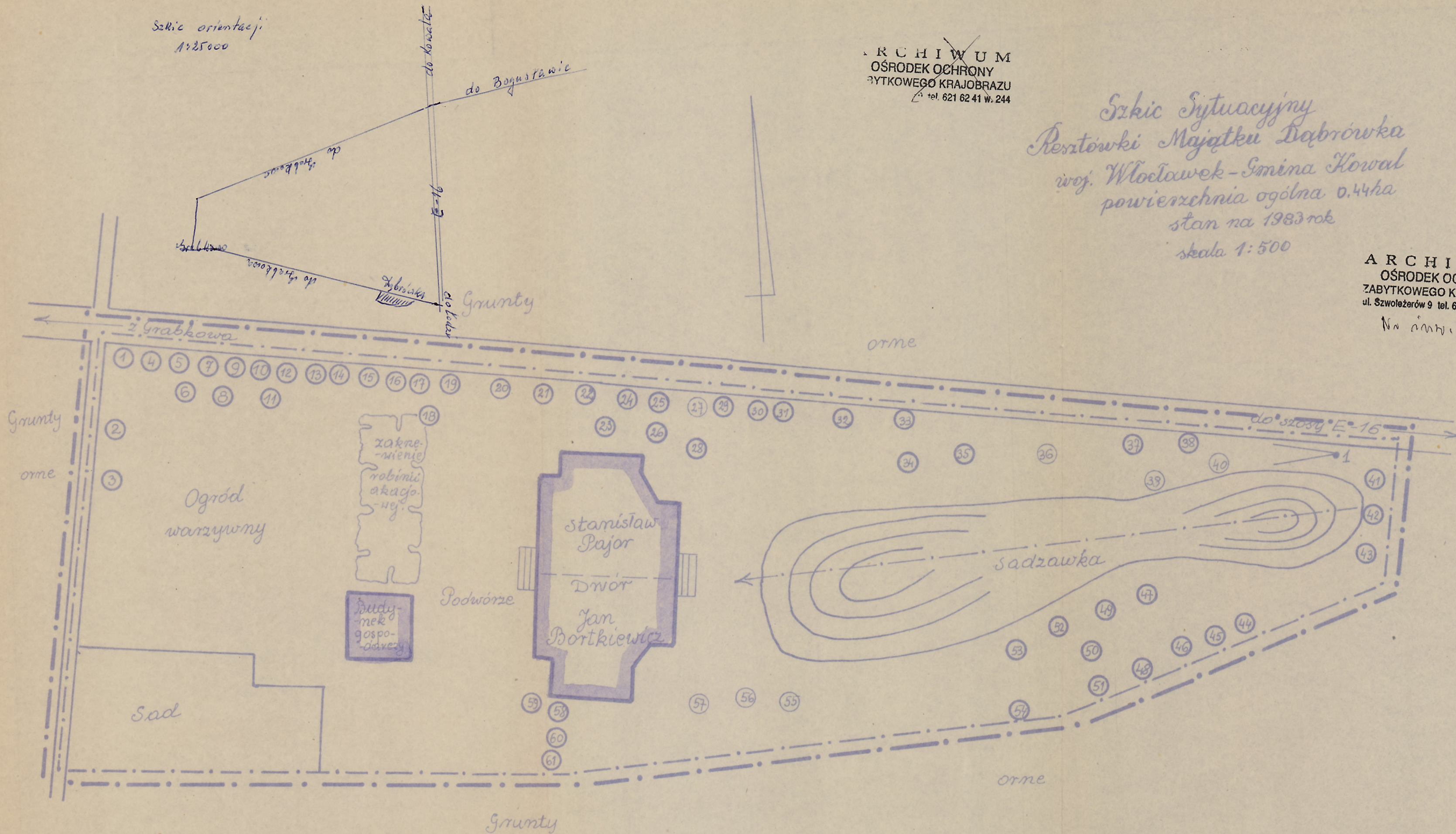
Nr 1 Widok dworu po osi stawu

Szkic orientacji
1:25000

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
tel. 621 62 41 w. 244

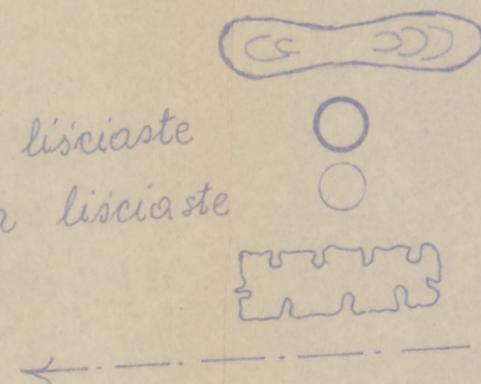
Szkic Sytuacyjny
Rezerwatu Majałku Dąbrówka
woj. Włocławek - Gmina Kowal
powierzchnia ogólna 0.44ha
stan na 1983 rok
skala 1:500

ARCHIWUM
OŚRODEK OCHRONY
ZABYTKOWEGO KRAJOBRAZU
ul. Szwoleżerów 9 tel. 621 62 41 w. 244
Nr inw. 4399

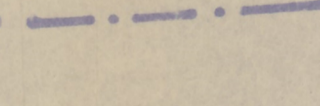
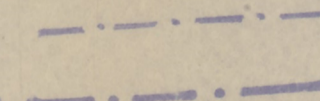
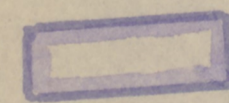

Legenda

Staw
Pojedyncze stare drzewa liściaste
Pojedyncze młode drzewa liściaste
Skupiny krzewów
Osłowa

Budynki murowane
Zdjęcie fotograficzne 1
Granice ochrony ekologicznej
Granice ochrony zabytkowego
założenia

Wykonali:
mgr inż. St. Gapiński
inż. L. Szymkiewicz
krym.